Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis

Haagsche Zomerconcerten in de achttiende eeuw

Author(s): D. F. Scheurleer

Source: *Tijdschrift der Vereeniging voor Noord-Nederlands Muziekgeschiedenis*, Deel 7, 4de Stuk (1904), pp. 280-289

Published by: [Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis](#)

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/947959>

Accessed: 22/06/2014 05:03

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <http://www.jstor.org/page/info/about/policies/terms.jsp>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Tijdschrift der Vereeniging voor Noord-Nederlands Muziekgeschiedenis*.

<http://www.jstor.org>

HAAGSCHE ZOMERCONCERTEN IN DE ACHTTIENDE EEUW.

DOOR

D. F. SCHEURLEER.

Onze kennis van het concertleven onzer voorvaderen is nog zóó gebrekkig dat alle bijzonderheden dienaangaande, hoe onvolledig ook, dienen bijeen gebracht te worden. Als bouwstoffen kunnen zij later dienst doen. Vooraf mag wel de spijt worden uitgesproken dat de hier achter volgende mededeelingen zoo schaars zijn aan specifiek muzikale bijzonderheden; het is evenwel zeer goed mogelijk dat een of andere gelukkige vondst dit later op gewenschte wijze aanvult.

In het midden der 18de eeuw hadden de Hagenaars hun zomervermaak nog niet geheel naar Scheveningen verlegd. Veeleer was hun manier van uitgaan te vergelijken met die van dertig, veertig jaren geleden. Alleen met dit verschil dat de muziekliefhebbers niet naar de „Tent in het Bosch” gingen, maar naar het „Nieuw Vaux Hall, op de Scheveningsche Weg, aen deeze zyde van 't Tolhek”.

Dit was een uitspanningsplaats, die nog vele jaren heeft bestaan, al was het in eenigszins gewijzigd karakter. Het was de plaats waar thans de welbekende Koninklijke Bazar zich bevindt, „Boer”, zooals oude Hagenaars nog gewoon zijn te zeggen. D. BOER was het die in December 1839 het logement aldaar, „*Duin en Veldzigt*” geheeten, aankocht en er zijn zaak vestigde, die later zulk een grooten omvang kreeg. De advertentie aangaande den verkoop van het pand vermeldt, dat het bestond uit een ruim huis met stal en kolfbaan, groote zaal en een tuin met twee koepels. Aldaar was, voor het laatst in 1839, gedurende de Haagsche kermis bal en vauxhall gegeven, met vuurwerk, enz. Ook bij het St. Nikolaasfeest en dergelijke gelegenheden hadden er soortgelijke vermakelijkheden plaats.

Een eeuw vroeger was het Vaux-Hall geen kermisvermaak. De *'s Gravenhaagsche Courant*, van 23 Juni 1749, bevat de volgende advertentie:

Mr. SIEBERS, Casteleyn van *Nieuw Vauxhall*, op den Weg naer Scheveningen, aen deeze zyde van 't Tolhek maect bekend, dat hij gesolveerd is, zyne *Publicque Concerten* op aenstaende Donderdag den 26 Juny te beginnen, en daarmede weekelyks driemaal te continueeren, te weten Dinsdag, Donderdag en Saturdag, tot het eynde van de maend Augusty, en zulks op de volgende Voorwaerden: I. Zal het gem. Huys, op de voorn. Drie Dagen, namiddag precies ten 4 uren geopend, en alle fatsoenlijke Liedén, mits twee Schillingen betaelende, ingelaten worden, dog zullen de Concerten niet laeter als 's avonds 10 uren dauren. II. Geen Heer, wie hij ook zy, zal het kwalyk mogen nemen, dat het uyt consideratie voor de Dames, aen niemand gepermitteerd zal zyn in de Groote Assemblée Zael te rooken. III. Bij aldien iemand eene byzondere Kamer of Lóge voor zig en zyne Familie of Gezelschap wil huuren, zal dezelve, mits alvorens gewaerschuwd synde, voor hem gereed gehouden worden. IV. Bij Regen of slegt weér zal men altoos zorg dragen, dat er bekwame Rytuygen by de Hand zyn, voor al zoodanige die zig daervan zullen gelieven te bedienen. V. Geene Levery-bedienden, zullen in den Tuyn mogen gaen vandelen. VI. Ook zullen aldaer geen ligte Vrouwspersonen, of die een slegten naem hebben, geadmitteerd worden, en bij aldien zulk eene het waegde aldaer te komen, zal dezelve, zo dra zy ontdekt of bekend word, door de aengestelde Wagten uyt het Huys en de Tuyn gejaagd worden. VII. Ten eynde sig alles in de vereyschte order en geschiktheyd mag toedragen, zal Mr. Siebers, op de voorschreeve Concert-dagen, ter behoorlyker plaetse een genoegzaame Militaire Wagt ten synen koste verzoeken; beloovende dezelve ook zorg te zullen dragen, dat ieder zo prompt en exact als mogelijk is gediend worde.

Blijkbaar werden de concerten door de voornaamste Haagsche muzikanten uitgevoerd, want reeds een paar dagen later moest de Heer Jozzi berichten, dat hij zijn concert moest uitstellen tot 2 July na kerktyd, omdat hij de in het Vaux-Hall medewerkende muzikanten niet anders „kon krijgen”.

In het begin van Juli werden de concerten gedurende 8 dagen gestaakt wegens „de invallende Voorbereyding” (voor het Avondmaal).

Als directeur „van het muziek” wordt in volgende advertenties GRONEMAN genoemd, die zou laten executeeren „eenige Concerten van A. CORELLI, waer by hy Waldhoorns heeft gevoegd, als meede eenige extra fraeye andere concerten”.

In de tweede week van September hadden slechts twee in plaats van

drie concerten plaats wegens groote vuurwerken, die afgestoken zouden worden. De toegang kostte die avonden *f* 1.—.

Begin October opende SIEBER eene intekening op acht bals; prijs 8 dukaten. Van concerten is toen geen sprake meer, wel protesteert hij in November ernstig tegen een gerucht, uitgestrooid door „Quaadaerdige Menschen”, als zou hij de stad clandestinely verlaten hebben.

Den 30^{en} Maart 1750 lezen wij de volgende advertentie:

Mr. ERN. SIEBER, Casteleyn van het *Nieuwe Vaux Hall*, adverteerd hiermedo aen 't Publicq, en inzonderheyd aan Heeren en Dames, die hem in de voorleedene Zomer met haere tegenwoordigheyd hebben begunstigt, dat hij het bovengenoemde Huys wederom heeft geopend, kunnende aldaer alle fatsoenlijke Liedten bediend worden van allerley Eeten en Drinken, op dezelve voet als in het voorleeden jaer geschied is. De *Concerten* zullen met de maend May aen-vang nemen en door een Orgel geaccompagneerd worden. P. S. In bovengenoemde *Vaux Hall*, zijn voor 4 Ducaten te bekomen, Zilver Lootjes, waer voor een Heer en Dame, den geheele Zomer, zonder dat verder iets behoeven te betalen, de vryen toegang tot de *Concerten* zullen hebben.

Zes maal werd deze aankondiging herhaald, eene hardnekkigheid van adverteeren, die op dit gebied nog eene zeldzaamheid was. De uitvoeringen hadden Dinsdags, Donderdags en Zaterdags plaats, het eerste den 9^{en} Mei. Mr. HELLENDahl van Leiden voerde een solo „aen de Fiool” uit.

Den 30^{en} Mei werd het nieuwe orgel ingewijd met een Eere-Zang, gecomponeerd door A. GRONEMAN, op de Vorstelijke Familie van Oranje, voor „verscheyde stemmen”. De compositie verscheen in druk.

Dit jaar had er begin Juli wegens de Voorbereiding alleen Dinsdags concert plaats. Eene belangrijke uitvoering viel op 4 Augustus, de benefite-avond van GRONEMAN

... en zullen zig ter dier gelegendheyd verscheyde, voornaeme Zangeressen en Zangers laeten komen, en onder anderen een Bas-Cantate nieuw gecomponeerd door een voornaem Heer, & c. en zullen niet dan de nieuwste Concerten van de beroemdste Meesters geëxecuteerd worden, onder anderen verscheyden met Pauken en Trompetten, als ook een Concert voor het Orgel obligato. Waervan een gedrukte Lyst zyn zal hoe, en door wien het Muzik geëxecuteerd word, en zal voor dien dag het entrégeld, in plaats van twaelf stuyvers, eene gulden weezen.

Het blijkt dus dat er gedrukte programma's bestonden. De Stadhouder woonde de avonden van 1 en 4 Augustus bij, even als de

meeste Heeren en Dames van het Hof en veele andere Personen van distinctie. De uitvoering geschiedde in den tuin.

Half Augustus begonnen de vuurwerken. Omtrent de muzieknnummers verneemt men slechts van „nieuwe concerten, geaccompagneerd met Pauken en Trompetten”, en van concerten „Obligat door verscheyde instrumenten”. De vuurwerken worden uitvoeriger aangekondigd. Den 19^{en} September was sluitavond.

In 1751 begon SIEBER den 31^{en} Maart te adverteeren :

Mr. ERNST SIEBER, Casteleyn van *Nieuw Vaux Hall*, op de Scheveningse Weg, bij 's Gravenhage, zal met de Maend May aenstaende, zo dra het Saisoen zulks toelaet, de gewone Ordinares Conserten ter plaetse voortn hervatton, gelyk zy zyn gegeeven geduurende de laatst gepasseerde twee Zoomer-Saisoenen, tot genoegen van de respective Heeren en Dames, die dezelve met haere tegenwoordigheyd hebben gelieven te vereeren. Den opgenoemden Casteleyn is thans actueel bezig, met het maeken der daer toe nodige Preparatien, tot het melioreeren en augmentoeren der Divertissemerten, Illumination, Vuurwerken en fraeye nieuw-geinventeerde Embellissemerten, & c. Zullende geduurende het aenstaende Zoomer-Saisoen, worden gehouden 48 Ordinairis concerten, dewelke gelyk voorheenon by de Entrée op de Ordinaire dagen zullen kosten 12 stuyv. en op de dagen van Vuurwerken, & c. 1 gld. voor ieder Persoon, en dus in het geheel bedragen de somme van 40 gl. Tot Encouragement en provisioneel Support der Zwaere kosten; by voorn. Casteleyn ten dien eynde te doen, offereert hy aen den Adel en verdere Heeren en Dames, van nu af aen, tot en met den laetsten April deezes Jaers, de volgende Conditien van Inteckeninge, waer voor de Entrée-Lootjes zullen worden gegeeven, als: 1. Voor ieder onkeld Heer die de voorsz. 48 Conserten zal gelieven tr frequentecren de somme van 4 Ducaten of 21 Guldens Hollands Courant. 2. Voor ieder Heer, die telkens eene Dame wil meede brengen, de somme van 6 Ducaten of eenen-dertig Guld. en 10 st., zonder meer. Aen de resp. Inteckenaers van beyde Classen zal 't vrystaan, wanneer het hen niet convenieert op de een of de andere Concert-dagen in Persoon te verschynen, derzelver Lootjes naer believen aen andere te mogen leenen en over te geeven, om van het regt der vrye Entrée te jouisseeren. De Lootjes zullen door de Heeren Inteckenaers bij derzelver extraditie worden botaelde, en de prvisioneele inschrijving geschied van nu af aen in het bovengem. Nieuw Vaux-Hall.

Den 21^{en} en 28^{en} April volgden deze advertenties :

ERNEST SIEBER, Casteleyn van *Nieuw Vaux-Hall*, adverteerd mits dezen aen alle respective Heeren en Dames, dat het voornoemde Huys, van nu af aen, wederom geopent, en veel commodier, dan ooyt van te vooren, geappropriert is, tot Receptie van Gezelschappen, en het houden van Maeltiden en Collations: Zynde voorzien van allerhande excellente Wynen in soorten, een experte Kok en alerte Domestiquen, tot smaek en genoegen van alle de geene, dewelke hem met dezelve presentie zullen gelieven te vereeren, alles tot modique en raisonnable Pryzen. Het precies begin der Concerten zal nader geadverteerd worden.

ERNEST SIEBER, Casteleyn van *Nieuw Vaux-Hall*, volgens vorige bekendmakingen, het voorsz. Huys, ter receptie van Gezelschappen, wederom geapproprieert en geopent hebbende, adverteert aen alle respective Heeren en Dames, dat aldaer op Dingsdag den 4 May aenstaende, een extra ordinarijs Vocaël- en Instrumentaël-Concert zal worden gehouden, ter occasie van de verjaering der Electie van Zyne Doorluchtige Hoogheyd, tot Stadhouder deezer Provincie. De Entrée is één Gulden, en het begin gefixeert ten 11 uren voor de middag, om de koele Avond-lugt te vermyden. By tussenpozingen der Muziek zullen de respective Heeren en Dames gediverteert worden met het spectacul van te zien klimmen op een met Oly en Zeep besmeerden Mast, ter hoogte van 60 voeten, naer een prys van vyf Ducaten en een Tractement, voor den geene die eenen krans van deszelfs Top zal kunnen afhaelen. Wordende te gelyk alle Matroozen en Liefhebbers van klimmen uytgenodigt, om hare Kunst, Bequaemheyd en Fortuyn, tot het behaalen dier Praemie, te komen probeeren.

Bij herplaatsing van laatstgenoemde aankondiging op 30 April was nog een postscriptum toegevoegd:

N. B. Op de bovengenoemde dag zal een Ordinaire Tafel gehouden worden voor Heeren, die aldaer het Middagmael gelieven te houden en 30 stuyvers voor ieder Persoon moeten betaeld worden, en werden de Heeren en Dames verzogt, welke dien dag aen een aparte Tafel zoude willen spyzen, zulks daegs te vooren te laeten weeten.

Den 5^{en} Mei las men:

ERNEST SIEBER, Casteleyn van *Nieuw Vaux-Hall*, adverteert mits deezen, dat hy het houden van Ordinaire Tafel, gedurende deeze Maend May, zal continueeren, à 30 stuyvers voor ieder Persoon, zullende de Ordinaire Concerten zyn aenvang neemen op Donderdag over agt dagen, zullende zyn den 13 May, en zal dien avond een Superbe Vuurwerk, het geen aen voorn. Casteleyn, door een voornaeme hand, present gedaen is, afgestoken worden; en dien dag voor Entrée-geld moeten betaeld werden ééne gulden. Voorts zullen de Ordinaire Concert-dagen, gedurende het Zoomer-Saysoen gehouden worden, op Dingsdag, Donderdag en Saturdag.

Den 12^{en} Mei was er het volgende Nota Bene:

N. B. De Heeren en Dames, welke dien dag aen een aparte Tafel zoude willen spyzen, werden verzogt zulks heeden te laten weten.

Vijf dagen later maakten de kwaadsprekers weder eene rectificatie noodig. Het blijkt echter dat de Hagenaars toen ook al eens getracteerd werden op niet bijster geslaagd vuurwerk:

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van het *Nieuw Vaux-Hall*, adverteert, dat zyne Ordinaire Concerten haeren reguleren voortgang zullen hebben, 3 mael 's weeks,

te weeten Dingsdags, Donderdags en Saturdags. En dat op Morgen, zynde Dingsdag den 18 May, 's avonds ten 8 uren, wederom op een Mast, tot playzier van de Heeren en Dames, welke zulks nog niet gezien hebben, zal geklommen worden, en zal het Entrée-geld maer 12 stuyvers zyn,

P.S. De bovengenoemde SIEBER niet dan met de uysterste verwondering vernomen hebbende, dat eenige quaetspreekende Menschen uytgestrooyd hebben, dat dezelve aen de Persoon, die den 4 May in het gem. Vaux-Halle op de Mast geklommen heeft, de beloofde prys van 5 Ducaten niet zoude betaeld hebben, zo adverteerd dezelve, dat zulks t'eenemael valsch en verdigt is, en hoopt niet dat het Publicq hem, die alle moeyte aenwend en geen kosten ontziet om een ieder playzier te doen, zulks zal opleggen. En alzo hy ook vernomen heeft, dat het vuurwerk, het welk den 13 dezer is afgestoken, aen het Publicq niet al te wel voldaan heeft, zo zal dezelve, alhoewel de schuld diesweegens op hem niet te wyten is, om zijn opletendheyd te toonen en het Publicq beeter te voldoen, op Dingsdag den 25 May een magnific Concert geeven, en zal dienzelven avond een Vuurwerk afgestoken worden, dat hy niet twyfeld, of zal het Publicq behaegen.

Het laatste mastklimmen, dat zeker verband hield met de Haagsche kermis, die den tweeden Maandag van Mei inviel, had den 22^{en} Mei plaats. Ook de koude, die zich bij die beroemde feestviering zoo dikwils liet gevoelen, bleef niet achterwege. Dit blijkt uit de advertentie van den 24^{en}. Het was zulk slecht weer, dat de Stadhouder zijn reis naar Zeeland moest uitstellen. Het was dus geen uitvlucht.

Mr. ERN. SIEBER, Casteleyn van het *Nieuw Vaux-Hall*, adverteerd, dat Morgen en aenstaende Donderdag geen Concert zal werden gegeeven, wegens de aenhoudende koude Avond lugt, en dat het meergenoemde Vuurwerk niet Morgen den 25 May, maer toekomende Saturdag, zynde den 29 May, zal afgestoken worden, verzeld door een superbe Concert, niet twyfelende of zal het Publicq behaegen.

Zeer te betreuren is de onvolledigheid der advertenties. De belofte van iets ten gehoor te zullen brengen „van een voornaam componist” scheen vaak voldoende, doch nu en dan duiken ook werkelijk bekende namen op, b.v. die van HÄNDEL:

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van 't *New Vaux-Hall*, adverteerd, dat hy zyne Concerten 3 mael ter week, te weeten des Dingsdags, Donderdags en Saturdags; gedurende het Zomer-sayzoen, zal continueeren en dat ieder avond 2 nieuwe simphonien, geaccompagneerd met Pauken en Trompetten, zullen geëxecuteerd worden, welke gemaakt zijn door een voornaem Componist. De bovengenoemde Casteleyn zal altoos trachten de Aenhoorders met het beste Musicq te diverteeren en toekomende Donderdag en Saturdag zal de Overture met de Marsch en keurlyke Minuet uyt Mr. HENDELS Oratorie van SAUL, welke van alle kenners

der Musicq, voor een der beste van alle zyne werken gehouden, en nooyt in het Vaux-Hall geëxecuteerd is, geschieden. (14 Juny.)

En HÄNDEL scheen in den smaak te vallen, want er hadden herhalingen plaats:

N.B. Morgen en aenstaende Donderdag zullen verscheide nieuwe Concerten gespeeld worden, met de repetitie van het Musicq van Mr. HENDELS Oratorie van SAUL, 't welk, gedurende de voorleedene week, tot genoeg van de Toehoorders is geëxecuteerd geworden. (21 Juny.)

Einde Juni vielen er weder concerten uit „vermits het invallende nagtmael", maar half Juli komen er nieuwe aantrekkelikheden:

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van *New Vaux-Hall*, adverteert het Publicq, dat op Morgen, zynde Dingsdag den 13 July, en de daer aen volgende Donderdag, in voornoemde Tuyn gerepresenteerd zal werden een Masker Dans met een beweevende Illuminatie, die zig gedurende den Dans in verscheide vormen zal veranderen, waar door de beschouwers een aengenaem gezigt zullen erlangen. Het Entréegeld zal 3 Sesthalven zyn.

De bezoekers zouden echter nog belangrijker dingen te hooren krijgen, b.v. eene compositie, gemaakt op een vuurwerk:

ERNEST SIEBER, Casteleyn van het *Nieuwe Vaux-Hall*, in 's Hage, adverteert by deezen, dat op aenstaende Saturdag, zullende zyn den 17 deezer, een Nieuw Concert, gecomponeerd door den vermaerden Muziekmoester en Componist Monsr. ZOLNITZ zal geëxecuteerd worden; hebbende het zelve betrekking op alle de differente stukken van een superbe Vuurwerk, dat gelyk staet afgestoken te worden, verzeld met een Pantomime, genoemd Orpheus en Erodice. Twyffelende niet, also hy al zyn devoir staet aen te wenden, om zo wel het vuurwerk als het een en ander plaisierig en aerdig te maeken, of zal het publicq behagen en groot genoeg geven; zullende het Entrée-geld voor dien dag eene Gulde weezen.

N.B. In het bovengenoemde Vaux-Hall zal by de Intrée gratis te bekomen zijn, de gedrukte Explicatie, zo wel van de Pantomime als het een en ander, dat aen de Liefhebbers zal vertoond worden; verzoekende hij alle Heeren en Dames, die Collations willen bespreken, zulks daags te vooren te doen, ten eynde dezelve des te beeter kunnen worden bediend.

Morgen avond, zynde Donderdag den 15 July, zal de Nieuwe Masker-Dans, die gisteren gedaen is, wederom geschieden. (14 Jull).

Pantomime en Maskerdans beleefden meerdere uitvoeringen: er kwam bovendien nog een Zwaardendans bij, (22 Juli).

Einde Juli vinden wij herhaaldelijk den componist ZOLLNITZ vermeld, met nieuwe symphonieën en eene nieuwe ouverture.

Vermoedelijk hebben wij hier te doen met werken van den Leidschen componist ANTON WILHELM SOLNITZ, die, volgens GERBER, in 1758 op 36 jarigen leeftijd stierf en alleen kon componeeren . . . wanneer hij dronken was!

De vuurwerken bleven een groote rol spelen en in verband daarmede moest met het weder rekening worden gehouden :

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van *New Vaux-Hall*, adverteerd bij deezē, dat op Morgen, zynde Dingsdag den 10 Augusty 1751, een axtraordinair fraey Concert gegeven, en 's avonds ten 10 uren een kostelyk Konst-Vuurwerk, het geen door een voornaem Meester vervaerdigt is, zal afgestoken worden, zullende onder andere worden vertoon d een Zon, welken den geheelen avond zal branden, ook zal den Konst-Vuurwerker vertoonen een levendig Mans-persoon, welke zig gestadig in een zwaer vuur bevinden zal, en van welkers Lighaem allerhande soorten van vuurwerken zullen afvliegen. Het Entrée-geld zal voor dien dag een Gulden zyn. N.B. Alzo op laetstleeden Saturdag, weegens het reegenagtig weêr, geen vuurwerk afgestookē is, maer aen de present zynde Heeren en Dames Lootjes zyn uytgedeeld, om daer van by het naeste vuurwerk gebruyk te kunnen maeken, zo worden dezelve by deezē op het vriendelykste verzogt, zulks op Morgen te willen doen, alzo anders de Lootjes voor vervallen zullen gehouden worden. (9 Augusty.)

Orpheus en Euridice zou den 14^{en} Augustus weder gemaakt worden, maar op nieuw was het slechte weer een hinderpaal. Ditmaal had er naar het schijnt een wolkbreuk plaats gehad :

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van het *New-Vaux-Hall*, adverteerd bij deezē, dat op verzoek van veele Lieden van de eerste Rang, op Morgen, zynde Dingsdag den 17 Augusty 1751, een superbe Concert en Vuurwerk, benevens de Explicatie van Orpheus en Euridice, zal geëxecuteerd worden, en indien het onverhooptelyk geheel reegenagtig weêr was, zo zal egter het Concert gegeven en het Vuurwerk afgestookē worden. Het Entrée-geld zal voor dien avond een Gulden zyn.

P.S. Op laetsteleden Saturdag heeft men de Explicatie van Orpheus en Euridice niet kunnen vertonen, vermits, door de zwaere Reegens, meer dan 4 voeten water onder het Theater stond.

En toen het vergevorderde seizoen was ingetreden werden er weder groote aantrekkelikheden* verzonnen. De combinatie van programma-muziek en vuurwerk scheen aan de orde van den dag :

ERNEST SIEBER, Casteleyn van *New Vaux-Hall* in 's Hage, maekt hier meede bekend dat nademaal hy voor het eyndigen van het tegenwoordige Saisoen, de Liefhebbers nog gaerne eenige divertissemerten wilde aendoen, hij op Donderdag den 26 Augusty, zal geeven een magnifcq Concert, waer van de nieuwe Musicq, door den vermaerden ZOLLNITZ gecomponeerd, de diverse Hartstogten van Liefde, Haestigheyd en andere, die in de Historie van Ulysses en Circe voorkomen, zal uytdrukken, als meede een superbe Vuurwerk, insgelijks op de bovengenoemde Historie betrekking hebbende. En nademaal hij, zo voor het een als het ander geen moeyte nog kosten gespaerd heeft, zo twyffeld hij niet of het zal de Aenschouwers behagen. Aen bovengenoemde Vaux-Hall zal dien avond een gedrukte Explicatie gratis te bekomen, en het Entrée-geld egter niet meer als een gulden zijn.

N.B. De bovengenoemde Castelyn adverteerd nog, dat hij voorzien is van een zeer habile Kok, derhalven worden de Heeren en Dames, die soupées gelieven te bespreken, verzogt, zulks daegs te voeren te doen.

Natuurlijk werd de verjaardag van den Stadhouder luisterrijk gevierd:

Mr. ERNEST SIEBER, adverteerd, dat hij op aenstaende Donderdag den 2 September, de Geboorten-dag van Syn Doorlugtige Hoogheyd, den Heere Prince Erf-Stadhouder, in het Nieuwe Vaux-Hall, zal celebreeen; zullende ter die occasie een superbe Vuurwerk afgestoken worden, en zal onder anderen de Naem van Syn Hoogheyd, in een Blaeuw vuur, branden en door een Zon bestraeld worden; ook zal een nieuwe Ode, waer toe het Musicq door Mr. ZOLLNITZ gecomponeerd is, ter eere van Syn Hoogheyd gezongen, en verscheyde andere nieuwe Simphonies en Ouvertures geëxecuteerd worden. Het Entrée-geld zal dien avond een Gulde zyn. N.B. Morgen avond zal ook een superbe Concert gegeven worden.

Nu volgden weldra de laatste advertenties. Het voorjaar was koud, de zomer regenachtig geweest. Het najaar was onstuimig:

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van *New-Vaux-Hall*, adverteerd, dat, dewijl het Zomer-sayzoen geeyndigt is, hy aenstaende Saturday den 11 September 1751, voor de laetstemael Concert zal houden, en dat dien avond de beste en uy-steekenste Simphonies en Ouvertures van de eerste Meesters zullen geëxecuteerd, ten 10 uren een fraey Vuurwerk afgestoken worden, en daer meede de Divertissemerten in het Vaux-Hall voor dit sayzoen zullen eyndigen.

P.S. De bovengenoemde ERNEST SIEBER bedankt te gelyk alle Heeren, Dames en andere Personen, welke hem de eer aengedaen hebben, zijne concerten, &c. by te woonen, recommandeert zig verder in haer gunst, en presenteert, indien het mooye weêr nog verder mogte continueeren, en het Publicq daer in behagen schepte, om voorts nog eenige tyd éénmaal ter week Concert te houden. (8 September.)

Mr. ERNEST SIEBER, Casteleyn van *New-Vauxhall*, adverteerd, dat dewyl door het omstuymig weêr, op de gespecificeerde dagen het beloofde Vuurwerk niet

heeft kunnen afgestoken worden, hij voorneemens is zulks op Morgen, zynde Saturdag den 18 September 1751, te doen en zal alsdan voor de laetstemael Concert gehouden worden.

N.B. De Heeren en Dames, welke dien avond zullen gelieven te soupeeren, werden verzogt zulks heeden te laeten bestellen, alzo geen andere Spys als gekookte Ham en gebraden Vlees gereed gehouden zal worden. (17 September).

In latere jaren heb ik geen advertenties van SIEBER of zijn vauxhal gevonden. Misschien waren de rondgestrooide ongunstige praatjes niet zoo geheel ongegrond geweest en hoogst waarschijnlijk heeft de dood van PRINS WILLEM IV, die slechts twee jonge kinderen naliet, op dergelijke vermakelijkheden vernietigend gewerkt.